

Комунальний заклад «Осинівський освітній комплекс»
Ширяївської селищної ради Одеської області
(повне найменування підприємства із зазначенням підпорядкованості)

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 21
для вчителя закладу загальної середньої освіти (ЗЗСО)

с. Осинівка
(місце видачі)

Комунальний заклад «Осинівський освітній комплекс»
Ширяївської селищної ради Одеської області

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора КЗ «Осинівський ОК»

_____ Т.В. Топал
« _____ » _____ 2019 р.

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 21 **для вчителя закладу загальної середньої освіти (ЗЗСО)**

1. Загальні положення

- 1.1. Дана інструкція встановлює вимоги до охорони праці вчителя закладу загальної середньої освіти.
- 1.2. Інструкція встановлює порядок безпечного ведення робіт вчителя в приміщенні, на території ЗЗСО та інших місцях, де вчитель виконує доручену роботу.
- 1.3. Вимоги інструкції є обов'язковими для виконання вчителем відповідно до Закону України «Про охорону праці» і Кодексу законів України про працю.
- 1.4. До роботи на посаді вчителя допускаються особи, які мають спеціальну педагогічну освіту, підтверджену документом встановленої форми (дипломом).
- 1.5. При оформленні на роботу всі працівники повинні пройти попередній медичний огляд; при подальшій роботі медичні огляди проводяться періодично (один раз на рік).
- 1.6. З учителем повинні бути проведені інструктажі з охорони праці: вступний (при вступі на роботу), первинний (на робочому місці), повторний (один раз на шість місяців).
- 1.7. У разі необхідності з учителем проводять позаплановий та цільовий інструктажі з охорони праці.
- 1.8. Якщо при проведенні занять учитель використовує електрообладнання (прилади, пристрої, верстати, комп'ютери), він повинен пройти відповідне навчання з наступною перевіркою знань.
- 1.9. Учитель повинен дотримуватися встановленого в навчальному закладі режиму праці та відпочинку і вимагати його дотримання від учнів.
- 1.10. Учитель повинен знати правила пожежної безпеки і вміти користуватися первинними засобами пожежогасіння (вогнегасниками).
- 1.11. Учитель повинен вміти надавати першу (долікарську) допомогу. У разі захворювання дитини чи нещасного випадку повинен негайно викликати медичного працівника.
- 1.12. Учитель один раз на три роки проходить навчання з охорони праці (безпеки життєдіяльності) з наступною перевіркою знань.
- 1.13. При виконанні професійних обов'язків на вчителя можуть діяти такі шкідливі або небезпечні фактори: висока психофізіологічна напруга; висока концентрація уваги; небезпека ураження електрострумом; небезпека виникнення загорань та пожеж; порушення параметрів мікроклімату, передбачених для навчальних приміщень; довготривалі статичні навантаження.
- 1.14. Учитель зобов'язаний оперативно повідомляти керівника навчального закладу: про всі недоліки в освітньому процесі, які негативно впливають на здоров'я учнів, а також у випадку ймовірності виникнення аварійної ситуації; про кожний нещасний випадок з учнями та співробітниками. У цьому разі першочергові дії вчителя мають бути спрямовані на надання першої (долікарської) допомоги потерпілим та забезпечення безпеки учнів.
- 1.15. Учитель несе персональну відповідальність за життя та здоров'я учнів під час освітнього процесу.

1.16. У своїй роботі учитель повинен активно пропагувати дотримання учнями вимог охорони праці, правил дорожнього руху, безпечної поведінки в побуті та громадських місцях.

1.17. Знання і виконання вимог цієї інструкції є посадовим обов'язком учителя, а їх невиконання — порушенням трудової дисципліни, що тягне за собою відповідальність, встановлену чинним законодавством.

1.18. При виконанні посадових обов'язків на вчителя можливий вплив таких шкідливих виробничих факторів:

- ураження електричним струмом при включенні електроосвітлення, використання несправних електричних приладів;
- ураження струмом при включенні й користуванні технічними засобами навчання (ТЗН);
- порушення гостроти зору при недостатній освітленості робочого місця, а також зорове стомлення при тривалій роботі з документами і на комп'ютері;
- іонізуючі, неіонізуючі випромінювання та електромагнітні поля при роботі на комп'ютері;
- нервово-психічні навантаження;
- статичні навантаження при роботі за письмовим столом і за комп'ютером;
- динамічні навантаження при проведенні позашкільних заходів;
- емоційні навантаження;
- вплив шуму;
- негативний вплив скопичення народу.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Перед початком занять у навчальному приміщенні вчитель повинен перевірити стан меблів, обладнання, технічних засобів навчання, робочих місць учнів, їх відповідність нормам охорони праці, правилам техніки безпеки й санітарії та гігієни дітей та підлітків.

2.2. Перед допуском учнів у приміщення для занять учитель повинен перевірити справність електричних вимикачів і розеток, а також виключити наявність оголених контактів дротів електромереж.

2.3. При необхідності використання учнями обладнання, пристроїв, учитель повинен перевірити їх справність, наявність захисних засобів, відсутність травмонебезпечних факторів.

2.4. Учитель зобов'язаний ознайомити учнів з правилами безпечної експлуатації обладнання, інструментів, пристроїв, які використовуються в освітньому процесі.

2.5. При встановленні порушень вимог охорони праці в приміщенні для занять, учитель не повинен розпочинати чи продовжувати роботу з учнями до усунення недоліків, які загрожують їхньому життю та здоров'ю.

2.6. Учитель зобов'язаний повідомити заступника директора з навчально-виховної роботи, директора навчального закладу про причини відміни занять у кабінеті.

3. Вимоги безпеки під час роботи

3.1. Учитель контролює обстановку під час занять та забезпечує безпечне проведення освітнього процесу.

3.2. Під час занять у кабінеті виконується тільки та робота, яка передбачена розкладом і планом занять.

3.3. Учителю під час занять забороняється виконувати будь-які види ремонтних робіт на робочому місці учня чи в приміщенні.

3.5. Якщо під час занять раптово погіршився стан здоров'я одного з учнів або вчителя, мають бути прийняті екстрені заходи:

- при погіршенні стану здоров'я учня (запаморочення, втрата свідомості, кровотеча з носа і т. ін.) учитель надає йому необхідну першу (долікарську) допомогу та викликає медичного працівника;

- при погіршенні стану здоров'я учителя учні повідомляють про це керівника закладу. Керівник надає допомогу хворому та вживає заходів щодо продовження занять з учнями.

3.6. Учителю забороняється залишати учнів, з якими він проводить навчальні заняття, екскурсії тощо без нагляду.

3.7. Учитель повинен вживати заходи дисциплінарного впливу до учнів, які свідомо

порушують правила безпечної поведінки під час занять.

3.8. Учитель зобов'язаний повідомляти керівника закладу про всі недоліки в забезпеченні охорони праці, які знижують рівень безпеки життєдіяльності людини .

3.9. Не залишати без нагляду своє робоче місце, коли обладнання підключено до електромережі (комп'ютер, електроприлади тощо).

3.10. Під час проведення уроків та занять стежити за правильною поставою учнів: вони повинні рівно тримати корпус, сидіти глибоко на стільці, ступні ніг спираються на підлогу, відстань від очей до поверхні столу — 30-40 см.

3.11. Супровід учнів початкових класів на уроки фізкультури, інформатики, іноземної мови тощо мають виконувати особи, які проводять уроки.

3.12. Проводити періодичне провітрювання приміщення.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. Привести в порядок робоче місце. Прибрати в установлені місця наочні посібники, журнал, зошити, інструменти, інші матеріали.

4.2. Закрити вікна, кватирки, вимкнути світло та електрообладнання, закрити приміщення та здати ключі у місце їх зберігання.

4.3. Повідомити директора ОК про виявлені порушення з охорони праці.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. У разі будь-якої аварійної ситуації вчитель повинен негайно повідомити відповідні органи і адміністрацію школи.

5.2 У випадку відключення електроенергії потрібно терміново вимкнути все електрообладнання, яке працює, підключення його здійснювати тільки після вмикання напруги електромережі, яка відповідає нормам.

5.3 У випадку пожежі (чи загоряння) необхідно:

- вжити заходів щодо евакуації учнів та працівників із приміщення відповідно до плану евакуації, у разі потреби звернутися по допомогу до інших працівників;

- негайно повідомити пожежну охорону за телефоном 101;

- сповістити директора ОК чи особу, яка його заміщує;

- приступити до ліквідації загоряння відповідно до інструкції з пожежної безпеки в школі.

5.5 У випадку травмування учнів або працівників ОК необхідно звернутися до медпрацівника або надати першу медичну допомогу та в разі необхідності викликати невідкладну медичну допомогу за тел. 103.

5.6 При появі сторонньої особи, яка застосовує противоправні дії щодо Вас або оточуючих, викликати поліцію за тел. – 102.

6. Надання долікарської медичної допомоги

6.1. Надання першої медичної допомоги треба починати з оцінки загального стану потерпілого і на підставі цього скласти думку про характер пошкодження. У разі різкого порушення або відсутності дихання, зупинки серця негайно зробити штучне дихання та зовнішній масаж серця, викликати швидку медичну допомогу.

6.2. *Дії при ураженні електричним струмом:*

- необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електрообладнання від джерела живлення, а при неможливості відключення – відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал;

- за відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані оживлення необхідно починати негайно, після чого викликати швидку медичну допомогу.

6.3. *Дії при пораненні:*

- для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти на рану стерильний перев'язувальний матеріал і зав'язати її бинтом;

- якщо індивідуального пакету немає, то для перев'язки необхідно використати чисту носову

хустинку, чисту полотняну ганчірку тощо. На те місце ганчірки, що приходиться безпосередньо на рану, бажано накапати декілька капель настойки йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після цього накласти ганчірку на рану.

6.4. Дії при переломах, вивихах, ударах, розтягненні:

- при переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерною пластинкою, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба;
- при передбачуваному переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або рота) необхідно прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом або снігом, чи холодною водою) або зробити холодну примочку;
- при підозрі перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям униз, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався з метою уникнення ушкодження спинного мозку;
- при переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлю, чханні, рухах необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

6.5. Дії при теплових опіках:

- при опіках вогнем, парою, гарячими предметами ні в якому разі не можна відкривати пухирі, які утворюються, та перев'язувати опіки бинтом;
- при опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою, змоченою етиловим спиртом; при опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробляють спиртом, 3 % марганцевим розчином або 4 % розчином таніну;
- при опіках третього ступеня (зруйнування шкіряної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

6.6. Дії при кровотечі:

- для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно підняти поранену кінцівку вгору, кровоточиву рану закрити перев'язувальним матеріалом (із пакета), складеним у клубочок, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати протягом 4-5 хв.; якщо кровотеча зупинилася, то, не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти ще одну подушечку з іншого пакета чи кусок вати і забинтувати поранене місце (з деяким натиском);
- при сильній кровотечі, які не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровоносних судин, які живлять поранену область, за допомогою згинання кінцівок у суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою; при великій кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.

РОЗРОБИВ : _____

Відповідальний за охорону праці

Голова профспілки ОК _____